

Użytkowanie wody w rolnictwie i związane z tym przepisy

Przepisy regulujące kwestie związane z użytkowaniem wody w rolnictwie

- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 października 2023 r. w sprawie jednostkowych stawek opłat za usługi wodne
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy
- Ramowa Dyrektywa Wodna, czyli Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.
- Dyrektywa azotanowa, czyli Dyrektywa 91/676/EWG Rady z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego
- Dyrektywa powodziowa, czyli Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim

Jakie działania wymagają pozwolenia wodnoprawnego?

Musisz uzyskać pozwolenie wodnoprawne, jeśli planujesz:

---

1. Usługi wodne polegające na zapewnieniu gospodarstwom domowym, podmiotom publicznym oraz przedsiębiorstwom możliwości korzystania z wód w zakresie wykraczającym poza zakres powszechnego korzystania z wód, zwykłego korzystania z wód oraz szczególnego korzystania z wód

2. Szczególne korzystanie z wód, na przykład odwadnianie gruntów i upraw, nawadnianie gruntów lub upraw. Przy czym będzie to korzystanie wykraczające poza zakres korzystania zwykłego i powszechnego – jednocześnie niemieszczące się w katalogu czynności kwalifikowanych jako usługi wodne

3. Dugotrwałe obniżenie poziomu zwierciadła wody podziemnej

4. Rekultywację wód powierzchniowych lub wód podziemnych

5. Wprowadzanie do wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów

6. Wykonanie urządzeń wodnych

7. Regulację wód, zabudowę potoków górskich oraz kształtowanie nowych koryt cieków naturalnych (na przykład rzek, strumieni, potoków)

8. Zmianę ukształtowania terenu na gruntach przylegających do wód, mającą wpływ na warunki przepływu wód

9. Prowadzenie przez wody powierzchniowe płynące oraz przez wały przeciwpowodziowe obiektów mostowych, rurociągów, przewodów w rurociągach osłonowych lub przepustów

10. Prowadzenie przez śródlądowe drogi wodne oraz przez wały przeciwpowodziowe napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych.

Czym są usługi wodne?

---

1. Usługi wodne polegają na zapewnieniu gospodarstwom domowym, podmiotom publicznym oraz podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą możliwości korzystania z wód w zakresie wykraczającym poza zakres powszechnego korzystania z wód, zwykłego korzystania z wód oraz szczególnego korzystania z wód.
2. Gospodarstwom domowym, podmiotom publicznym oraz podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą zapewnia się dostęp do usług wodnych na zasadach określonych w przepisach ustawy.
3. Usługi wodne obejmują:
  - 1) pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych;**
  - 2) piętrenie, magazynowanie lub retencjonowanie wód podziemnych i wód powierzchniowych oraz korzystanie z tych wód;**
- 3) uzdatnianie wód podziemnych i powierzchniowych oraz ich dystrybucję;
- 4) odbiór i oczyszczanie ścieków

- 5) wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, obejmujące także wprowadzanie ścieków do urządzeń wodnych;
- 6) korzystanie z wód do celów energetyki, w tym energetyki wodnej;
- 7) odprowadzanie do wód lub do urządzeń wodnych – wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast;
- 8) trwałe odwadnianie gruntów, obiektów lub wykopów budowlanych oraz zakładów górniczych, a także odprowadzanie do wód – wód pochodzących z odwodnienia gruntów w granicach administracyjnych miast;
- 9) odprowadzanie do wód lub do ziemi wód pobranych i niewykorzystanych.

Czym jest szczególne korzystanie z wód?

Szczególnym korzystaniem z wód jest korzystanie z wód wykraczające poza powszechne korzystanie z wód oraz zwykłe korzystanie z wód, obejmujące:

---

1. Odwadnianie gruntów i upraw;

2. Użytkowanie wody znajdującej się w stawach i rowach;

3. Wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 100 ust. 1;

4. Wykonywanie na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie naturalnej retencji terenowej przez wyłączenie więcej niż 70 % powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej;

5. Rybackie korzystanie ze śródlądowych wód powierzchniowych;

6. Wykorzystywanie wód do celów żeglugi oraz spławu;

7. Przerzuty wód oraz sztuczne zasilanie wód podziemnych;

8. Wydobywanie z wód powierzchniowych, w tym z morskich wód wewnętrznych wraz z wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej oraz wód morza terytorialnego, kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu;

9. Chów ryb w sadzach;

10. Zapewnienie wody dla funkcjonowania urządzeń umożliwiających migrację ryb;

11. Korzystanie z wód do nawadniania gruntów lub upraw, a także na potrzeby działalności rolniczej w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1176, 1635 i 1757), w ilości większej niż średniorocznie 5 m³ na dobę;

12. Korzystanie z wód na potrzeby działalności gospodarczej, innej niż działalność rolnicza w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym;

13. Rolnicze wykorzystanie ścieków, jeżeli ich łączna ilość jest większa niż 5 m³ na dobę;

14. Chów lub hodowlę ryb oraz innych organizmów wodnych w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących, przeznaczonych na te cele.

Jakie działania wymagają pozwolenia wodnoprawnego?

Jakie urządzenia wodne wymagają pozwolenia wodnoprawnego?

Musisz uzyskać pozwolenie wodnoprawne jeśli planujesz wykonać:

1. **Urządzenia lub budowle piętrzące, przeciwpowodziowe i regulacyjne, a także kanały i rowy**

2. **Sztuczne zbiorniki usytuowane na wodach płynących oraz objekty związane z tymi zbiornikami**

3. **Stawy, w szczególności stawy rybne oraz stawy przeznaczone do oczyszczania ścieków albo rekreacji (z wyłączeniem stawów o powierzchni nieprzekraczającej 5000 m² i głębokości nieprzekraczającej 3 m od naturalnej powierzchni terenu – te wymagają zgłoszenia wodnoprawnego). Stawy objęte obowiązkiem pozwolenia nie mogą być napełniane w ramach usług wodnych, a wyłącznie wodami opadowymi lub roztopowymi lub wodami gruntowymi. Zasięg oddziaływania takiego stawu nie może wykraczać poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem**

4. **Obiekty służące do ujmowania wód powierzchniowych oraz wód podziemnych**

5. **Obiekty energetyki wodnej;**

6. **Wyloty urządzeń kanalizacyjnych służące do wprowadzania ścieków do wód, ziemi lub do urządzeń wodnych oraz wyloty służące do wprowadzania wody do wód, ziemi lub do urządzeń wodnych**

7. Stałe urządzenia służące do połowu ryb lub do pozyskiwania innych organizmów wodnych

8. Urządzenia służące do chowu ryb lub innych organizmów wodnych w wodach powierzchniowych

9. **Mury oporowe, bulwary, nabrzeża, mola, pomosty i przystanie**

10. **Stałe urządzenia służące do dokonywania przewozów międzybrzegowych**

Jakie działania wymagają pozwolenia wodnoprawnego?

Jakie czynności i urządzenia mogą wymagać pozwolenia wodnoprawnego?

---

1. Wykonanie urządzeń melioracji wodnych niezaliczonych do urządzeń wodnych

2. Wykonanie obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń wraz z infrastrukturą towarzyszącą prowadzonych przez wody powierzchniowe oraz przez wały przeciwpowodziowe

3. Roboty w wodach oraz inne roboty, które mogą być przyczyną zmiany naturalnych przepływów wód, stanu wód stojących i stanu wód podziemnych poza granicami nieruchomości gruntowej, na której są prowadzone te roboty

4. Również odbudowa, rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, rozbiórka lub likwidacja tych urządzeń może wymagać pozwolenia wodnoprawnego.

Wyjątkiem będą roboty związane

z utrzymaniem tych urządzeń wodnych.

Jakie działania wymagają zgłoszenia wodnoprawnego?

Zgłoszenia wodnoprawnego WYMAGA:

---

1. Wykonanie pomostu o szerokości do 3 m i długości całkowitej do 25 m – przy czym sumuje się długość poszczególnych elementów (np. jeśli planujesz pomost w kształcie litery L);
2. Postój na wodach płynących statków przeznaczonych na cele mieszkaniowe lub usługowe, np. barka mieszkalna lub statek, w którym prowadzona jest restauracja;
3. Prowadzenie przez wody inne niż śródlądowe drogi wodne napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych;
4. Wykonanie kąpieliska lub wyznaczenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli – również na obszarze morza terytorialnego;
5. Trwałe odwadnianie wykopów budowlanych;
6. Prowadzenie robót w wodach oraz innych robót, które mogą być przyczyną zmiany stanu wód podziemnych;
7. Wykonanie urządzeń odwadniających obiekty budowlane, o zasięgu oddziaływania niewykraczającym poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem;
8. Odprowadzanie wód z wykopów budowlanych lub z próbnych pompowań otworów hydrogeologicznych;

9. Wykonanie stawów, które nie są napełniane w ramach usług wodnych, ale wyłącznie wodami opadowymi lub roztopowymi, lub wodami gruntowymi o powierzchni nieprzekraczającej 5000 m² oraz głębokości nieprzekraczającej 3 m od naturalnej powierzchni terenu, o zasięgu oddziaływania niewykraczającym poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem, lub terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania, gdy zakład posiada uprzednią pisemną zgodę właścicieli gruntów objętych oddziaływaniem na wykonanie stawu;

10. Przebudowa rowu polegająca na wykonaniu przepustu lub innego przekroju zamkniętego na długości nie większej niż 10 m;

11. Przebudowa lub odbudowa urządzeń odwadniających zlokalizowanych w pasie drogowym dróg publicznych, obszarze kolejowym, na lotniskach lub lądowiskach;

12. Wydobywanie kamienia, żwiru, piasku, innych materiałów z wód w związku

z utrzymywaniem wód, śródlądowych dróg wodnych oraz remontem urządzeń wodnych, wykonywane w ramach obowiązków właściciela wód;

13. Wykonanie urządzeń wodnych służących do wprowadzania do ziemi ścieków oczyszczonych w przydomowej oczyszczalni ścieków na potrzeby

Jakie działania nie wymagają zgłoszenia wodnoprawnego?

Zgłoszenia wodnoprawnego oraz pozwolenia wodnoprawnego NIE WYMAGA:

1. Uprawianie żeglugi na śródlądowych drogach wodnych;

2. Holowanie oraz spław drewna;

3. Wycinanie roślin z wód lub brzegu w związku z utrzymaniem wód, śródlądowych dróg wodnych oraz remontem urządzeń wodnych;

4. Wykonanie pilnych prac zabezpieczających w okresie powodzi, klęski żywiołowej, ogłoszonych stanów zagrożenia epidemicznego, epidemii albo w razie niebezpieczeństwa szerzenia się zakażenia lub choroby zakaźnej, które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego;

5. Wykonanie urządzeń wodnych do poboru wód podziemnych na potrzeby zwykłego korzystania z wód z ujęć o głębokości do 30 m;

6. Rybackie korzystanie ze śródlądowych wód powierzchniowych;

7. Pobór wód powierzchniowych lub wód podziemnych w ilości średniorocznie nieprzekraczającej 5 m³ na dobę oraz wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w ilości nieprzekraczającej łącznie 5 m³ na dobę, na potrzeby zwykłego korzystania z wód;

8. Pobór i odprowadzanie wód w związku z wykonywaniem odwiertów lub otworów strzałowych przy użyciu płuczki wodnej na cele badań sejsmicznych;

9. Odbudowa, rozbudowa, przebudowa lub rozbiórka urządzeń pomiarowych służb państwowych;

10. Wyznaczanie szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego oraz budowa, przebudowa lub remont drogi rowerowej, z wyjątkiem prowadzenia dróg rowerowych przez wody powierzchniowe;

11. Zatrzymywanie wody w rowach, jeżeli zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem, lub terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania, gdy zakład posiada uprzednią pisemną zgodę właścicieli gruntów objętych oddziaływaniem na zatrzymywanie wody w rowach

Jakie działania nie wymagają zgłoszenia wodnoprawnego?

Zgłoszenia wodnoprawnego oraz pozwolenia wodnoprawnego NIE WYMAGA:

---

1. Hamowanie odpływu wody z obiektów drenarskich, jeżeli zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem, lub terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania, gdy zakład posiada uprzednią pisemną zgodę właścicieli gruntów objętych oddziaływaniem na hamowanie odpływu wody z obiektów drenarskich;

2. Lokalizowanie, na okres do 180 dni, tymczasowych obiektów budowlanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią;

3. Przebudowa rowów w celu zatrzymywania wody, jeżeli zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem, lub terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania, gdy zakład posiada uprzednią pisemną zgodę właścicieli gruntów objętych oddziaływaniem na przebudowę rowów w celu zatrzymywania wody;

3. Przebudowa obiektów drenarskich w celu hamowania odpływu wody, jeżeli zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem, lub terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania, gdy zakład posiada uprzednią pisemną zgodę właścicieli gruntów objętych oddziaływaniem na przebudowę obiektów drenarskich w celu hamowania odpływu wody.

Ryzyka i ograniczenia dla przedsięwzięć w gospodarce wodnej wynikające z przepisów ochrony środowiska

